

24 Ιανουαρίου 2022

Ο Χριστιανός ως ξένος

Ορθοδοξία / Αγιολογία

Πρωτοπρεσβύτερος Θεμιστοκλής Μουρτζανός, Δρ. Θεολογίας

(ΞΕΝΗΝ ΣΑΥΤΗΝ ΠΑΤΡΙΔΟΣ, ΠΛΟΥΤΟΥ ΚΑΙ ΓΕΝΟΥΣ ΠΕΠΟΙΗΚΑΣ)

«Ξενίαν τήν οὐράνιον ποθοῦσα, Ξένη πάνσεμνε, ξένην σαυτήν, θεοφόρε, πατρίδος,

πλούτου καί γένους φιλευσεβῶς πεποίηκας. Τόν σταυρόν σου δέ ἄρασα Χριστῶ προθύμως ἔδραμες τῶ ξενοτρόπως ἐλθόντι, σῶσαι βροτούς ἐκ Παρθένου» (Εξαποστειλᾶριο του Ὁρθρου της εορτῆς της Αγίας Ξένης 24 Ιανουαρίου)

«Την φιλοξενία του ουρανού ποθώντας Ξένη πάνσεμνε, κατέστησες τον εαυτό σου ξένον της πατρίδας, του πλούτου και της οικογένειας βασισμένη στην ευσέβεια (όπως το αρχικό σου όνομα έδειχνε-Ευσέβεια). Αφού σήκωσες με προθυμία τον σταυρό σου έτρεξες προς τον Χριστό, Αυτόν που ήρθε στον κόσμο με ξένο για ανθρώπινα μέτρα τρόπο από την Παρθένο Μαρία, για να σώσει τους ανθρώπους».

«Η οσία Ξένη, η οποία λεγόταν αρχικά Ευσέβεια και ανατράφηκε στην Ρώμη από οικογένεια χριστιανών ευγενών τον 5ο αι. μ.Χ., αρνήθηκε να παντρευτεί διότι ήθελε να αφιερωθεί στον Χριστό. Την ημέρα του γάμου που οι γονείς ήθελαν να της επιβάλουν, αυτή με δύο υπηρέτριες πήραν ένα πλοίο για την Αλεξάνδρεια της Αιγύπτου. Έφτασε στην Κω και ζήτησε από τον Θεό να την αφήσει να αλλάξει το όνομά της σε Ξένη και προσευχήθηκε. Τότε ένας ευγενής γέροντας ονόματι Παύλος, καθώς η αγία είχε ζητήσει από τον Θεό να της στείλει έναν άλλον απόστολο Παύλο όπως είχε κάνει στην αγία Θέκλα, την οδήγησε στην πόλη Μύλασα της Καρίας. Της παραχώρησε τρία κελιά κοντά στη Μονή που ήταν ο ίδιος ηγούμενος. Εκεί έζησε ασκητικότερα επί πολλά έτη, τρώγοντας λίγο ψωμί μία φορά κάθε δύο ή τρεις ημέρες, με πολλά δάκρυα και προσευχή, υπηρετώντας με ταπεινοφροσύνη φτωχούς και τις μαθήτριές της που συνάζονταν γύρω της, δημιουργώντας το κοινόβιο του αγίου Στεφάνου. Όταν ήρθε η ώρα της κοιμήσεώς της, ένας φωτεινός σταυρός, περιβαλλόμενος από ένα στεφάνι άστρων που περιέκλειε χορό άλλων επτά άστρων, παρουσιάστηκε εν μέσω της ημέρας. Σταυρός και άστρα συνόδευσαν το σκήνωμα της αγίας κατά την κηδεία και την ταφή και μετά χάθηκαν. Η Εκκλησία τιμά την μνήμη της στις 24 Ιανουαρίου κάθε χρόνο» («Νέος Συναξαριστής της Ορθοδόξου Εκκλησίας», τόμος 5ος, εκδόσεις ΙΝΔΙΚΤΟΣ).

Οι άνθρωποι φοβόμαστε να νιώσουμε ξένοι στην ζωή μας. Και δεν είναι μόνο αναφορικά με την μοναξιά. Φοβόμαστε να απομακρυνθούμε από την νοοτροπία του μέσου όρου, να κρατήσουμε τις δικές μας θέσεις, απόψεις, προσδοκίες μη τυχόν και έρθουμε σε ρήξη με τους πολλούς, μη τυχόν και περιθωριοποιηθούμε. Πολλές είναι οι εκπτώσεις που κάνουμε στις αρχές μας. «Εσύ θα σώσεις τον κόσμο;» είναι η αντίληψη που κυβερνά τον νου και την ψυχή μας. «Κάνε ό,τι κάνουν οι άλλοι». Μ' αυτό τον τρόπο παρηγοριόμαστε. Δικαιολογούμε τον εαυτό μας. Και εξασφαλίζουμε πρόσκαιρα τουλάχιστον μία ανακούφιση. Απομακρύνουμε την πίεση του κοινωνικού περίγυρού μας. Μπορεί να θάβουμε ό,τι έχουμε εντός μας, όμως

αισθανόμαστε ότι ο συμβιβασμός μας μάς διασφαλίζει ότι είμαστε εντός της ζωής. Οι λιγότεροι παραμένουν πιστοί σ' αυτό που είναι ή θα ήθελαν να γίνουν. Κι ας νιώθουν ξένοι.

Οι χριστιανοί όμως κληθήκαμε από την αρχή της πορείας μας να είμαστε ξένοι του κόσμου τούτου. «Ξένον τόκον ιδόντες, ξενωθώμεν του κόσμου τον νουν εις ουρανόν μεταθέντες» είναι η προτροπή του Ευαγγελίου του Χριστού. Ξένος σημαίνει ότι, αν και κάτοικος, είμαι πάροικος. Δεν θεωρώ την ζωή, τον κόσμο, τους ανθρώπους, την πατρίδα, το γένος, την κοινωνική μου κατάσταση, την μόρφωση, τις δημιουργίες μου ότι είναι η τελική μου ταυτότητα. Μου χρειάζονται. Είναι ό,τι επέτρεψε ο Θεός να έχω. Χωρίς ταυτότητα δεν μπορώ να υπάρξω σ' αυτήν την πραγματικότητα. Γι' αυτό και η πίστη δεν περιφρονεί την ζωή. Από την άλλη όμως η τελική μου ταυτότητα είναι η αρχική. Αυτή του βαπτίσματος. Αυτή του χριστιανού. Η κλήση μου είναι να ζω για τον Χριστό και με τον Χριστό. Αυτό εκ των πραγμάτων γεννά την ξένωση από την νοοτροπία του κόσμου. Τα πάντα δικά μου και τα πάντα ξένα. Οι άνθρωποι δικοί μου και οι άνθρωποι ξένοι. Τα αγαθά τα χρησιμοποιώ, αλλά δεν μου ανήκουν. Δεν είναι στέρηση να παραιτηθώ από αυτά, χάριν του Ευαγγελίου. Ακόμη και η ζωή μου δεν ανήκει στους άλλους, αλλά στον Θεό. Η σχέση μου μαζί Του μου δίνει την τελική μου ταυτότητα. Και καλούμαι στην ζωή μου αυτή την τελική ταυτότητα να την βιώσω, να την απλώσω, να την αφήσω να μεταμορφώσει και την άλλη, την ταυτότητά μου εν τω κόσμω και εν τη ζωή.

Οι άνθρωποι γινόμαστε ξένοι με τους άλλους είτε από ιδιοτροπία δική μας, επειδή θέλουμε να μας κάνουν τα χατίρια μας, είτε από ιδιοτροπία δική τους. Η αποξένωση είναι καρπός της σύγκρουσης των εγωισμών. Το βλέπουμε στην οικογένεια, στην κοινωνία, στην εργασία, στον έρωτα, στην πολιτική. Πολλές φορές μας ενώνει η αμαρτία και η απομάκρυνση από τον Θεό. Ο υπερφίαλος νους, ο οποίος γεννά την αίσθηση της κοινότητας ως προς τις αντιλήψεις, χωρίς όμως να γεννά κοινότητα καρδιακή. Διότι τα πάθη, όταν κυβερνούν την καρδιά και την ύπαρξη, δεν επιτρέπουν στον άνθρωπο να αγαπήσει αληθινά. Η αγάπη είναι αυτή που μπορεί να μας καταστήσει ξένους για τους πολλούς, όμως θα ελκύσει την χάρη του Θεού. Και ο Θεός δεν μας ξεχνά. Όταν χρειάζεται, στέλνει παράκληση, στέλνει άνθρωπο ή ανθρώπους, στέλνει αλήθεια, ανοίγει δρόμους. Αυτό δεν το βλέπουν όσοι έχουν την αγωνία να μη μείνουν μόνοι. Γι' αυτό και παγιδεύονται, κι ενώ είναι με άλλους μαζί, «κοιμούνται μαζί, μα ξυπνάνε μόνοι» (Ν. Πορτοκάλογλου). Αν όμως το νιώσουν ότι το πρόσωπό είναι πιο πάνω από τις επιθυμίες των παθών, την δικαίωση, την δόξα και την αποδοχή, αν νιώσουν ότι η σχέση με τον Θεό και η αγάπη για τον συνάνθρωπο μπορεί και πρέπει να περάσουν από την ξενιτεία ως προς την νοοτροπία, τότε ο πόνος της μοναξιάς ελευθερώνει!

Ας μη φοβηθούμε την μοναχικότητα. Είναι σταυρός. Αν βάλουμε ως στόχο της ζωής μας αυτό για το οποίο πλαστήκαμε, την κοινωνία με τον Θεό, την ταυτότητα του χριστιανού, δε θα μείνουμε μόνοι, με την έννοια ότι θα έχουμε για να δώσουμε και οι άνθρωποι θα μένουν κοντά μας. Αυτή είναι η οδός της αγιότητας. Άγιος γίνεται όποιος έχει να δώσει. Όποιος εργάζεται με την προσευχή, την άσκηση, την ταπείνωση, την ελεημοσύνη, όποιος δεν υποκύπτει την λογική του μέσου όρου, του «κάνε ό,τι κάνουν οι άλλοι», λαμβάνει τον Θεό. Και η αγάπη του Θεού, κάποτε μέσα από την ξένωση από ό,τι νοηματοδοτεί την ανθρώπινη ζωή, δίνει την καλύτερη απάντηση στην κατά βάθος ανθρώπινη μοναχικότητα. Διότι όποιος δεν συμφιλιωθεί με την μοναξιά που κατά βάθος εμφωλεύει στην ύπαρξή μας, καθώς ουδείς μπορεί να ζήσει αυτό που ζούμε, ουδείς μπορεί να κατανοήσει πλήρως, όσο κι αν το μοιραζόμαστε, αυτό που είμαστε, παρά μόνο ο Θεός! Όποιος αντιστέκεται στην μοναξιά, κάνει λάθη πολλά. Είτε γιατί φοβάται, είτε γιατί δεν αντέχει χωρίς την δόξα και την αποδοχή των άλλων, είτε διότι τα πάθη του τον κυβερνούν και θέλει να τα ικανοποιήσει, θα διαπιστώσει, κατά βάθος, ότι καίτοι με πολλούς, ξένος είναι. Ιδίως στον θάνατο. Κάποτε και στην αγάπη.

themistoklismourtzanos.blogspot.com

<https://bit.ly/3AtxEoU>